

Bruxelles, 18 aprilie 2024
(OR. en)

9038/24

JAI 658
COPEN 198
ENFOPOL 187
RELEX 539

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	17 aprilie 2024
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2024) 177 final
Subiect:	Recomandare de DECIZIE A CONSILIULUI de autorizare a Comisiei Europene să participe, în numele Uniunii Europene, la negocierile privind un protocol adițional la Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (STCE nr. 198)

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2024) 177 final.

Anexă: COM(2024) 177 final

Bruxelles, 17.4.2024
COM(2024) 177 final

Recomandare de

DECIZIE A CONSILIULUI

de autorizare a Comisiei Europene să participe, în numele Uniunii Europene, la negocierile privind un protocol adițional la Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (STCE nr. 198)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL RECOMANDĂRII

Prezenta recomandare se înaintează Consiliului pentru primirea de către Comisie a autorizației de a participa în numele Uniunii Europene la negocierile cu privire la un protocol adițional (denumit în continuare „protocolul”) în domeniul recuperării activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni la Convenția privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (SECE nr. 198).

Motivele și obiectivele recomandării

Criminalitatea gravă și organizată reprezintă o amenințare majoră la adresa securității din interiorul și din afara UE, precum și a funcționării economiei noastre. O caracteristică majoră a criminalității organizate este aceea că este orientată spre profit. Veniturile obținute din activități ilicite sunt utilizate pentru alte activități infracționale sau sunt investite pentru infiltrarea în economia legală. Acest lucru are consecințe profunde și destabilizatoare pentru societate, pentru statul de drept și pentru încrederea în autoritățile publice.

În 2020 și 2021, în statele membre ale UE, au fost indisponibilizate, în medie, pe an, active provenite din săvârșirea de infracțiuni în valoare de aproximativ 4,1 miliarde EUR. Aceasta reprezintă o creștere în comparație cu anii anteriori, dar rămâne în continuare sub 2 % din veniturile anuale estimate ale criminalității organizate¹.

Pentru combaterea eficace a criminalității organizate este esențial ca infractorii să fie privați de câștigurile obținute în mod necuvenit. Un sistem eficace de recuperare a activelor descurajează activitatea infracțională prin faptul că îi elimină principalul vector, protejând în același timp integritatea sistemului financiar și economia în general prin reducerea circulației activelor de origine ilicită. În plus, recuperarea activelor permite despăgubirea victimelor criminalității, sprijinind coeziunea socială și justiția. Mai mult, aplicarea eficace a măsurilor de recuperare a activelor, inclusiv urmărirea, indisponibilizarea, confiscarea și administrarea activelor, precum și dispunerea de acestea, s-a dovedit a fi un instrument-cheie pentru descoperirea și dezmembrarea rețelelor infracționale care operează la nivel internațional.

La 2 aprilie 2009, Uniunea Europeană a semnat Convenția privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (STCE nr. 198) („Convenția de la Varșovia” sau „convenția”)². Uniunea Europeană nu a ratificat încă această convenție. La 18 decembrie 2023, 25 de state membre³ semnaseră convenția, dintre care 23⁴ o ratificaseră.

Convenția de la Varșovia, adoptată la 16 mai 2005, acoperă mai multe aspecte ale prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului. Aceasta se bazează pe Convenția

¹ Europol (2023), *European Financial and Economic Crime Threat Assessment 2023 - The Other Side of the Coin: An Analysis of Financial and Economic Crime* (Evaluarea amenințării pe care o reprezintă criminalitatea financiară și economică la nivel european 2023 – Reversul monedei: o analiză a criminalității financiare și economice), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg.

² Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, STCE nr. 198, adoptată la 16 mai 2005.

³ Toate statele membre ale UE, cu excepția Cehiei și Irlandei, au semnat Convenția nr. 198.

⁴ Toate statele membre ale UE, cu excepția Cehiei, Finlandei, Irlandei și Luxemburgului, au ratificat Convenția nr. 198. O serie de state membre au formulat rezerve cu privire la anumite dispoziții ale convenției.

europăană privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii (STCE nr. 141) (denumită în continuare „Convenția de la Strasbourg”)⁵.

Convenția incriminează spălarea banilor (articolul 9), inclusiv spălarea de bani din neglijență și spălarea de bani ca infracțiune de sine stătătoare. În plus, convenția acoperă aspecte precum răspunderea întreprinderilor (articolul 10), unitățile de informații financiare (articolul 12), competențele și tehnicile de investigare, inclusiv urmărirea, indisponibilizarea și punerea sub sechestru a activelor (articolul 4), cooperarea internațională, inclusiv cooperarea dintre unitățile de informații financiare, schimbul de informații pentru datele bancare și asistența juridică reciprocă în scopuri de investigare (articolele 15-20). În cele din urmă, și cel mai important pentru protocolul adițional, convenția acoperă normele naționale privind confiscarea (articolul 5), inclusiv confiscarea valorii echivalente, confiscarea extinsă, administrarea activelor (articolul 6) și normele privind bunurile confiscate (articolul 25), inclusiv restituirea activelor victimelor și acordurile de partajare a activelor, precum și normele privind cooperarea judiciară în scopul indisponibilizării și confiscării activelor (articolele 21-30) și drepturile procedurale și garanțiile persoanelor afectate (articolele 31 și 32).

Contextul negocierilor pentru un protocol adițional la convenție

În domeniul recuperării activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni, structura criminalității a evoluat rapid de la adoptarea convenției în 2005. Întrucât există noi provocări și măsura în care se confiscă produsele provenite din săvârșirea de infracțiuni nu este suficientă, există o nevoie urgentă de a avea un cadru juridic mai solid și de a facilita cooperarea internațională în ceea ce privește recuperarea activelor.

Prin urmare, experții au discutat, cu diferite ocazii legate de anumite inițiative, despre eventuala necesitate de a spori eficacitatea cadrului juridic existent privind recuperarea activelor. Conferința părților la Convenția de la Varșovia („C198-COP”) a convenit că ar putea fi necesar un nou instrument care să le permită părților să răspundă provocărilor din domeniile reglementate de convenție.

În 2019, Comitetul de experți pentru funcționarea convențiilor europene de cooperare în materie penală („PC-OC”) a finalizat un studiu cuprinzător privind posibila valoare adăugată și fezabilitatea pregătirii unui nou instrument obligatoriu în cadrul Consiliului Europei privind cooperarea internațională în ceea ce privește administrarea, recuperarea și partajarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni.

În urma concluziilor acestui studiu, C198-COP și PC-OC au organizat o serie de reuniuni consultative. Aceste reuniuni au culminat cu organizarea unei sesiuni comune a C198-COP și PC-OC în noiembrie 2022. Sesiunea respectivă a reunit reprezentanți ai ambelor comitete și experți din întreaga lume, inclusiv ai organizațiilor internaționale relevante și ai institutelor specializate, pentru a discuta și a lua în considerare dezvoltarea unui instrument suplimentar în domeniul recuperării activelor. Pe parcursul discuțiilor, experții au identificat următoarele subiecte ca fiind cele mai presante: cooperarea internațională în ceea ce privește administrarea și partajarea activelor confiscate (inclusiv consolidarea acordurilor de partajare a activelor

⁵ Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii, STCE nr. 141, adoptată la 8 noiembrie 1990.

Uniunea nu este parte la prezenta convenție întrucât aceasta nu conține o clauză care să permită Uniunii să devină parte la convenție.

între state), aplicarea și executarea confiscării care nu se bazează pe o hotărâre de condamnare și administrarea eficace a activelor puse sub sechestru și confiscate.

Consiliul Europei a luat în considerare faptul că unele dintre aceste chestiuni au fost abordate, la momentul respectiv, și în Propunerea Comisiei Europene pentru o nouă directivă privind recuperarea și confiscarea activelor⁶. Prin urmare, a fost, de asemenea, esențial ca aceste elemente să fie integrate de Consiliul Europei într-un cadru paneuropean mai larg în timp util.

În cadrul celei de a 15-a reuniuni a 198-COP din 9 și 10 noiembrie 2023, 198-COP a luat act de instituirea planificată a unui comitet de experți privind recuperarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni sub autoritatea Comitetului de Miniștri și a Comitetului european pentru probleme penale (CDPC)⁷. În cadrul reuniunii s-a pregătit și prezentat proiectul de mandat pentru un comitet de experți privind recuperarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni („PC-RAC”) responsabil cu elaborarea unui protocol adițional la Convenția de la Varșovia. În conformitate cu acest proiect de mandat, comitetul „se asigură că proiectul de protocol adițional include, printre altele, următoarele:

- dispoziții menite să sporească certitudinea și coerența legate de partajarea activelor confiscate între statele părți în cazurile transnaționale;
- dispoziții care să asigure administrarea eficientă și eficace a activelor puse sub sechestru, confiscate și repatriate, inclusiv executarea hotărârilor de confiscare;
- dispoziții care să faciliteze introducerea unor proceduri de confiscare care nu se bazează pe o hotărâre de condamnare și a confiscării extinse în materie penală, inclusiv cooperarea și executarea cererilor în cazurile transnaționale;
- orice alt aspect pe care îl consideră a fi important pentru consolidarea cooperării dintre părți în ceea ce privește recuperarea activelor.”

Aceste aspecte s-ar referi, în orice caz, la domeniile reglementate de convenție.

La 23 noiembrie 2023, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a adoptat mandatul de instituire a Comitetului de experți privind recuperarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni. Acest comitet este însărcinat, sub autoritatea Comitetului de Miniștri și a Comitetului european pentru probleme penale, să elaboreze un protocol adițional de completare a Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, precum și un proiect de raport explicativ. În conformitate cu discuțiile purtate în cadrul 198-COP, s-a propus ca această activitate să înceapă la 29 mai 2024 și se preconizează că se va finaliza până la sfârșitul anului 2025.

Obiectivele specifice ale recomandării

Prezenta recomandare este înaintată Consiliului pentru primirea de către Comisie a autorizației de a negocia, în numele Uniunii Europene, un protocol adițional la convenție, pentru adoptarea de directive de negociere și pentru desemnarea Comisiei ca negociator, în temeiul articolului 218 din TFUE.

⁶ Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind recuperarea și confiscarea activelor din 25 mai 2022, COM(2022) 245 final.

⁷ Raportul celei de a 15-a reuniuni a Conferinței părților la Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (STCE nr. 198) din 9 și 10 noiembrie 2023, C198-COP(2023) 10.

Uniunea Europeană este semnatară a Convenției de la Varșovia. În ceea ce privește aspectele care urmează să fie reglementate de protocolul preconizat, și anume domeniul recuperării activelor, UE și-a exercitat competența prin adoptarea de norme comune în temeiul articolului 82 alineatul (1), al articolului 83 alineatele (1) și (2), al articolului 87 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”), în special prin Regulamentul (UE) 2018/1805 al Parlamentului European și al Consiliului⁸ și prin noua Directivă privind recuperarea și confiscarea activelor⁹.

Obiectivul Uniunii în cadrul negocierilor ar trebui să fie de a asigura recuperarea eficace a activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni de către părțile la convenție și de a promova cooperarea transfrontalieră în domeniul recuperării activelor, de a evita orice discrepanțe cu legislația Uniunii și de a se asigura că aspectele reglementate de protocol la nivelul Consiliului Europei sunt compatibile cu normele prevăzute în acquis-ul Uniunii privind recuperarea activelor și în noua Directivă privind recuperarea și confiscarea activelor.

Se preconizează că rezultatul pozitiv al negocierilor va conduce la norme mai clare privind recuperarea activelor între statele membre ale Consiliului Europei.

Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat

Negocierile privind un nou protocol la Convenția de la Varșovia se referă în mod direct la normele comune ale UE privind recuperarea activelor.

Noua Directivă privind recuperarea activelor prevede forme standard de confiscare, inclusiv norme privind confiscarea extinsă. În plus, noua directivă prevede, în circumstanțe specifice, confiscarea care nu se bazează pe o hotărâre de condamnare. Noua directivă prevede, de asemenea, confiscarea averilor nejustificate în cazul în care nu este posibilă o condamnare, dar instanța este convinsă că bunurile care urmează să fie confiscate provin din infracțiuni. În ceea ce privește administrarea activelor, noua Directivă privind recuperarea și confiscarea activelor prevede norme privind înființarea birourilor de gestionare a activelor și posibilitatea de a vinde bunurile indisponibilizate înainte de confiscare. Articolul 1 litera (a) din Acțiunea comună 98/699/JAI¹⁰, articolele 3 și 4 din Decizia-cadru 2001/500/JAI¹¹, articolul 1 primele patru liniuțe și articolul 3 din Decizia-cadru 2005/212/JAI¹² rămân în vigoare în ceea ce privește Danemarca.

Regulamentul (UE) 2018/1805 stabilește norme privind cooperarea judiciară între statele membre în scopul recunoașterii și executării ordinelor de indisponibilizare și de confiscare. Acesta include, printre altele, norme privind transmiterea, recunoașterea și procedura de executare a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare, administrarea bunurilor indisponibilizate și confiscate și dispunerea de aceste bunuri (inclusiv prin valorificări anticipate), restituirea bunurilor către victime, precum și dispunerea de bunurile confiscate sau

⁸ Regulamentul (UE) 2018/1805 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare (JO L 303, 28.11.2018, p. 1).

⁹ Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind recuperarea și confiscarea activelor din 25 mai 2022, COM(2022) 245 final.

¹⁰ Acțiunea comună 98/699/JAI din 3 decembrie 1998 adoptată de Consiliu în temeiul articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea sau sechestrarea și confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunii (JO L 333, 9.12.1998, p. 1).

¹¹ Decizia-cadru 2001/500/JAI a Consiliului din 26 iunie 2001 privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea, sechestrarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunii (JO L 182, 5.7.2001, p. 1).

¹² Decizia-cadru 2005/212/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea (JO L 68, 15.3.2005, p. 49).

de banii obținuți după vânzarea bunurilor, inclusiv în vederea despăgubirii victimelor și reglementarea partajării activelor între statele membre. În plus, regulamentul conține norme privind suportarea și partajarea costurilor legate de executarea ordinelor de indisponibilizare transfrontaliere și privind drepturile procedurale ale persoanelor afectate, inclusiv în ceea ce privește obligațiile de notificare și căile de atac. Regulamentul (UE) 2018/1805 a înlocuit Deciziile-cadru 2003/577/JAI¹³ și 2006/783/JAI¹⁴ ale Consiliului, care rămân în vigoare în ceea ce privește cooperarea cu Irlanda și Danemarca, țări care nu participă la Regulamentul (UE) 2018/1805.

În plus, Parchetul European (EPPO) este organul Uniunii care are competența de a investiga, de a urmări penal și de a trimite în judecată autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Directiva (UE) 2017/1371¹⁵, și complicitățile acestora. EPPO ar trebui să aibă dreptul de a ordona sau de a solicita indisponibilizarea instrumentelor folosite la comiterea de infracțiuni sau a produselor infracțiunii, inclusiv a activelor, care se preconizează că vor face obiectul confiscării de către instanța de judecată, atunci când există motive să se creadă că proprietarul, posesorul sau persoana care controlează respectivele instrumente sau produse ale infracțiunii va încerca să zădărnicească confiscarea prin hotărâre judecătorească. Pentru a-și îndeplini sarcinile, EPPO ar trebui să fie în măsură să coopereze, inclusiv în domeniul recuperării activelor, cu autoritățile competente ale statelor membre care nu participă la EPPO – și face acest lucru pe baza, printre altele, a Regulamentului (UE) 2018/1805 – precum și cu autoritățile competente din țările terțe.

Având în vedere acquis-ul Uniunii care acoperă obiectul negocierilor, Uniunea ar trebui să urmărească să asigure coerența și, la nivelul adecvat, consecvența dintre noile norme privind recuperarea activelor la nivelul Consiliului Europei și cele prevăzute în dreptul Uniunii.

2. ELEMENTELE JURIDICE ALE RECOMANDĂRII

• Temeiul juridic

În conformitate cu articolul 218 alineatul (3) din TFUE, Comisia prezintă recomandări Consiliului care adoptă o decizie de autorizare a începerii negocierilor și desemnează negociatorul Uniunii. Comisia este numită negociator. În conformitate cu articolul 218 alineatul (4) din TFUE, Consiliul poate adresa directive negociatorului. Temeiul juridic procedural al deciziei Consiliului de autorizare a Comisiei să participe, în numele Uniunii, la negocierile privind protocolul adițional este, prin urmare, articolul 218 alineatele (3) și (4) din TFUE.

Temeiul juridic material al protocolului avut în vedere poate fi stabilit numai atunci când se vor cunoaște domeniul de aplicare și conținutul exact al acestuia. În conformitate cu articolul 4 alineatul (2) litera (j) din TFUE, Uniunea are competență în domeniul libertății, securității și justiției, competență care este, în principiu, partajată cu statele membre. Articolul 83 alineatele (1) și (2) din TFUE împuternicește Uniunea să stabilească norme minime privind definirea infracțiunilor și sancțiunile pentru astfel de infracțiuni, inclusiv indisponibilizarea și confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni. Articolul 82 alineatul (1) din

¹³ Decizia-cadru 2003/577/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind executarea în Uniunea Europeană a ordinelor de înghețare a bunurilor sau a probelor (JO L 196, 2.8.2003, p. 45).

¹⁴ Decizia-cadru 2006/783/JAI a Consiliului din 6 octombrie 2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce pentru hotărârile de confiscare (JO L 328, 24.11.2006, p. 59).

¹⁵ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

TFUE conferă Uniunii competența de a adopta unele măsuri privind facilitarea cooperării dintre autoritățile judiciare sau echivalente ale statelor membre în materie de urmărire penală și executare a deciziilor. Articolul 82 alineatul (2) din TFUE prevede apropierea actelor cu putere de lege și a normelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește anumite aspecte ale procedurii penale, inclusiv drepturile persoanelor în cadrul procedurii penale și drepturile victimelor criminalității. Deși domeniul de aplicare al articolului 83 alineatele (1) și (2) din TFUE se limitează la infracțiunile vizate, acest lucru nu este valabil în ceea ce privește articolul 82 alineatele (1) și (2) din TFUE. Măsurile privind urmărirea și identificarea activelor sau cooperarea dintre birourile de recuperare a activelor și birourile de gestionare a activelor intră sub incidența articolului 87 alineatul (2) din TFUE.

Articolul 3 alineatul (2) din TFUE prevede că Uniunea are competență exclusivă „în ceea ce privește încheierea unui acord internațional (...) în măsura în care aceasta ar putea aduce atingere normelor comune sau ar putea modifica domeniul de aplicare a acestora”. În special, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a clarificat faptul că „constatarea unui asemenea risc [ca obligațiile internaționale să afecteze sau să modifice normele UE] nu presupune existența unei concordanțe complete între domeniul acoperit de angajamentele internaționale și cel acoperit de reglementarea Uniunii”, dar că „domeniul de aplicare al normelor comune ale Uniunii poate fi afectat sau poate fi modificat prin astfel de angajamente și atunci când acestea din urmă țin de un domeniu acoperit deja în mare parte de astfel de norme”¹⁶. Analiza naturii competențelor Uniunii trebuie să țină cont de domeniile care intră sub incidența normelor UE și ale prevederilor acordului avut în vedere, de evoluțiile lor viitoare probabile și de natura și conținutul normelor și prevederilor respective, pentru a stabili dacă acordul avut în vedere poate submina aplicarea uniformă și consecventă a normelor UE și buna funcționare a sistemului pe care acestea îl instituie.

Uniunea și-a exercitat competența în spațiul de libertate, securitate și justiție prin adoptarea a numeroase instrumente privind asigurarea respectării legii și cooperarea judiciară în materie penală și prin stabilirea unor norme minime referitoare la măsuri de indisponibilizare și confiscare. În plus, Uniunea a adoptat o serie de directive care consolidează drepturile procedurale ale persoanelor suspectate și ale persoanelor acuzate. Următoarele instrumente sunt deosebit de relevante în ceea ce privește elementele avute în vedere pentru protocolul în cauză, și anume partajarea și administrarea activelor indisponibilizate și confiscate, executarea hotărârilor de confiscare, procedurile de confiscare care nu se bazează pe o hotărâre de condamnare și confiscarea extinsă și cooperarea în cazurile transnaționale:

- noua Directivă privind recuperarea și confiscarea activelor, care înlocuiește, printre altele, Directiva 2014/42, Decizia-cadru 2001/500 și Decizia-cadru 2005/212;
- Regulamentul 2018/1805 privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare;
- Deciziile-cadru 2003/577 și 2006/783, care prevăd recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și, respectiv, a ordinelor de confiscare, rămân aplicabile relațiilor dintre statele membre care nu au obligații în temeiul Regulamentului 2018/1805 și relațiilor dintre acestea din urmă și statele membre care au obligații în temeiul Regulamentului 2018/1805 (a se vedea considerentul 52 al Regulamentului 2018/1805).

¹⁶ Cauza C-114/12, Comisia/Consiliul, ECLI: ECLI:EU:C:2014:2151, punctele 69-70.

Având în vedere cele de mai sus, domeniul recuperării activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni trebuie considerat un domeniu care este reglementat în mare parte de dreptul Uniunii.

Întrucât protocolul avut în vedere este susceptibil să conțină norme în domeniul recuperării activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni, trebuie să se considere că acesta poate afecta sau modifica domeniul de aplicare al normelor comune în domeniul recuperării activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni.

Prin urmare, Uniunea are competență externă exclusivă în temeiul articolului 3 alineatul (2) din TFUE, astfel cum a fost interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în măsura în care încheierea protocolului avut în vedere ar putea aduce atingere normelor comune ale UE sau ar putea modifica domeniul de aplicare al acestora.

- **Drepturile fundamentale**

În timpul negocierilor privind protocolul trebuie să se țină seama de o varietate de drepturi și libertăți fundamentale consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”)¹⁷. Printre drepturile care sunt relevante în mod special se numără dreptul la viață privată și la protecția datelor cu caracter personal (articolele 7 și 8 din cartă), dreptul la proprietate (articolul 17 din cartă), dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil (articolul 47 din cartă), prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare (articolul 48 din cartă), principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor (articolul 49 din cartă) și dreptul de a nu fi judecat sau condamnat de două ori pentru aceeași infracțiune (*ne bis in idem*, articolul 50 din cartă). Întrucât participarea la negocieri în numele Uniunii Europene nu ar trebui să compromită nivelul de protecție a drepturilor fundamentale în Uniune, prezenta inițiativă propune urmărirea unui nivel ridicat de protecție a drepturilor fundamentale.

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Nu se aplică.

- **Proporționalitatea**

Prezenta inițiativă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor de politică în cauză. Uniunea este cea mai în măsură să acționeze, întrucât Uniunea și-a exercitat deja competența internă în acest domeniu prin adoptarea diferitelor instrumente juridice în domeniul recuperării activelor.

Prin urmare, în cadrul negocierilor ar trebui adoptată o abordare comună la nivelul UE pentru a evita discrepanțele dintre normele privind recuperarea activelor la nivelul Consiliului Europei și dreptul UE.

¹⁷ Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, JO C 202, 7.6.2016, p. 389.

DECIZIE A CONSILIULUI

de autorizare a Comisiei Europene să participe, în numele Uniunii Europene, la negocierile privind un protocol adițional la Convenția Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (STCE nr. 198)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 218 alineatele (3) și (4),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) La 2 aprilie 2009, Uniunea a semnat Convenția privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (STCE nr. 198). La 18 decembrie 2023, 25 de state membre¹ semnaseră convenția, dintre care 23² o ratificaseră.
- (2) La 23 noiembrie 2023, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a adoptat mandatul de instituire a Comitetului de experți privind recuperarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni. Comitetul de experți privind recuperarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni este însărcinat, sub autoritatea Comitetului de Miniștri și a Comitetului european pentru probleme penale, să elaboreze un protocol adițional de completare a Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului. S-a propus ca această activitate să înceapă la 29 mai 2024 și să se finalizeze până la sfârșitul anului 2025.
- (3) În conformitate cu mandatul, este probabil ca protocolul adițional avut în vedere să conțină dispoziții „pentru a spori certitudinea și coerența în ceea ce privește partajarea activelor confiscate între statele părți în cazuri transnaționale, dispoziții care să asigure administrarea eficientă și eficace a activelor puse sub sechestru, confiscate și repatriate, inclusiv executarea deciziilor de confiscare, dispoziții care să faciliteze introducerea procedurilor de confiscare care nu se bazează pe o hotărâre de condamnare și a confiscării extinse în materie penală, inclusiv cooperarea în privința cererilor în cazurile transnaționale și executarea acestora, precum și orice alt aspect pe care îl consideră a avea drept consecință consolidarea cooperării dintre părți în ceea ce privește recuperarea activelor”.
- (4) Uniunea a adoptat deja norme comune care se suprapun în mare măsură cu anumite elemente vizate a fi incluse în protocolul adițional avut în vedere. Aceste norme comune includ în special Directiva privind recuperarea și confiscarea activelor și

¹ Toate statele membre ale UE, cu excepția Cehiei și Irlandei, au semnat Convenția nr. 198 cu sau fără rezerve.

² Toate statele membre ale UE, cu excepția Cehiei, Finlandei, Irlandei și Luxemburgului, au ratificat Convenția nr. 198.

Regulamentul 2018/1805³ privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare. În plus, Deciziile-cadru 2003/577/JAI⁴ și 2006/783/JAI⁵ rămân aplicabile în relațiile dintre anumite state membre. Prin urmare, domeniul recuperării activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni este deja reglementat în mare măsură de norme ale Uniunii care riscă să fie afectate sau modificate ca domeniu de aplicare de elementele luate în considerare pentru protocolul adițional avut în vedere.

- (5) Prin urmare, Uniunea ar trebui să participe la negocierile privind un protocol adițional de completare a Convenției privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (STCE nr. 198).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Comisia este autorizată să negocieze, în numele Uniunii, Protocolul adițional la Convenția Consiliului European privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului (STCE nr. 198).

Articolul 2

Directivile de negociere sunt prevăzute în anexă.

Articolul 3

Negocierile se desfășoară în consultare cu [*a se completa de către Consiliu denumirea comitetului special*].

Articolul 4

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

³ Regulamentul (UE) 2018/1805 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare (JO L 303, 28.11.2018, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1805/oj>).

⁴ Decizia-cadru 2003/577/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind executarea în Uniunea Europeană a ordinelor de înghețare a bunurilor sau a probelor (JO L 196, 2.8.2003, p. 45, http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2003/577/oj).

⁵ Decizia-cadru 2006/783/JAI a Consiliului din 6 octombrie 2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce pentru hotărârile de confiscare (JO L 328, 24.11.2006, p. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2006/783/oj).

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*